

La

Latweefchu laufchu drauga pirmajs gads.

La fchahs 53 lappinas fauz, ko, lai teem mihteem Latweefcheem
par preeku un mahzibu effoht,

t a n n i 1832^{trâ} g a d d â

irr lizzis drikkelt

H e r r m a n n T r e y,

Mihges pilsehtâ wezzakajs mahzitajs pee Jahna-basnizas, diwehseku gans teem nabbageem
Turga-muischâ un beedris teem Latweefchu wallodas kohpejeem.

N i h g â

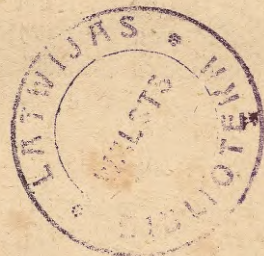
drikkelts pee W. F. Häcker, zeenigas rahts grahmatu-drikketoja.

1832.

L. V. B.
№ In. 65/32.

8

61

Deews palihds, mihli Latweefchi!

Lai jums naw schehl, fawu darbu taggad us masu brihtinu atstaht, famehr juhs schohs rakstus lasseet un ar labbu prahtu tohs apdohmajeet.

Slawehts Deews! fa nu taggad tapatt Kursemmê, fa Widsemmê, tapatt us semmehm, fa pilssehtas dauds Latweefchi irr, fas grahmataş proht un mihlo un fas atsiht, zi dauds preeku un mahzibu eefsch tahm warr atrast, ja ar apdohmu tahş lassa. Bet lihds schim laikam grahmataş irr bijuschas dahrgas leetas; turrigi laudis ween few un faweem behrneem tahş warreja pirft. Tapehz daschi juhfu brahlu jau fenn irr fazzijusch: „Paldeews teem schehligeem fungeem, fas par to jau irr gahdajusch, fa mehş to mihlu bihbeles-grahmatu tif lehti warram dab buht, bet mehş gan arri zittas grahmataş labpraht lassitu, ja mums tif dauds pee rohkas buhtu, tahş pirft. Kaut jel weens mahzitajs woi zits fahds zilweks apschehlotohs par mums un mums arri tahdas grahmataş woi lappas fagahdatu, fas par lehtu naidu fatru neddelu mums nahftu rohka un fas ar ffaidreem wahrdeem mums ikreis kaut fahdas jaunās sinnas un mahzibas fluddinatu, ta fa mums pascheem un muhfu behrneem preeks buhtu tahş lassih un gudriba, taisniba un deewabihjaschana pee mums jo deenas wehl wairotohs.“

Rihges Latweefchu draudses wezzafajs mahzitajs, fas jums schohs rakstus irr atsuhtijis, tas arri tahdus wahrduş daschreis irr dsirdejis no fawas draudses behrneem un no wiffas firds irr preezajees, fa nu jo

deenas jo wairaf arri Latweescheem luste usnahk, fo labbu mahzitees. Winsch tapehz arri usnehmees, ja Deews winnam dschwibu un wesselibu usturrehs, nahkamâ gaddâ eefahkt, Latweescheem par preeku un mahzibu ifneddel tahdas lappas list drikkelt un wissu zauru gaddu tahs ifkatram zilwekam isdallihk, fas wehl schi wezzâ gaddâ weenu paschu sudraba rubli par wissahm peezeesmit un diwahm dubbultahm lap- pahm buhs maksajis. Winsch arri wissus zittus Latweeschu mahzitajus Kursemmê un Widsemmê irr luhdsis, lai tee winnam mihligi peepa- lihds, sawu labbu padohmu winnam ne atrauj un zif spehdami par to gahda, fa ifweens no winnu draudses behrneem, kam patiks tahs lap- pas lassihk, ihstena laikâ tahs arri dabbu rohkâ.

Schahs awihses faufsim: Latweeschu lauschu draugu. Tad nu schis draugs ar to jaunu gaddu eefahks zaur wissu Widsemmi un Kursemmî eet, ifkatru zilweku, kam patihk, apmekleht un tam ifreis at- nest faut kahdas jaunâs sinnas no daschadahm semmehm un pilseht- tahm, par to, fo Deews tur irr lizzis notikt, woi zilweki tur irr isdoh- majuschî un padarrijuschî; brihscham arri mahzibas par Deewa raddi- tahm leetahm, par debbesi un semmi, par fauli un swaigsnehm, par sweschahm semmehm un tautahm; daschureis fluddinaschanas par jau- nahm grahmatahm, fas Latweescheem par labbu irr rakstias; zittu- reis atkal kahdu grahmatinu, fo weens ohtram irr rakstijis un suhtijis, woi padohmu prassidams, woi pamahzibu dohdams; daudsfreis arri jau- kus stahstinus, brihscham no wezzeem, brihscham no muhsu laikeem; zittureis atkal singes, fo dseedahk arri deewabihjigi laudis wiss ne smah- dehs, un pasaffas, fas ifkatram neween par smeeklu bet wisswairaf par mahzibu buhs, un beidscht daschdeen arri mihklas, fo juhs saweem behrneem warreet doht usminneht un fas padarrihs, fa dasch behrns, kam zittfahrt geuhk galwa bijusi, dabbuhs weeglafu.

Un wehl zittas tahdas labbas leetas un mahzibas juhs ifneddet tannis lappas atraddiseet, un faut gan tahs ne buhs Deewa wahrdi paschi, tatschu winnas ne kad teem ne buhs pretti.

Neween tee laudis, kas Rihges pilsehtä woi tuhwu pee Rihges dsihwo, schahs lappas ifneddet warr dabbut, bet arri ifweens zits, lai dsihwo kahdä pilsehtä, muischâ un pagastâ, fur dsihwodams, ja tas tif wehl schi wezzâ gaddâ pee sawu mahzitaju, woi muischasfungu, woi pee to pastesfungu, kas winnam wissuhwak' irr, peeeet un to pasemmigi luhds, lai tas winna wahrdu usraksta un par to gahda, ka arri winnam tahs lappas teef suhtitas.

Sa kahdam woi geuht' woi schehl buhtu, wesselu rubli par tahm 52 lappahm doht no sawas paschas kuller, tas lai jel farunnajahs ar saweem nahburgeem; warr buht, ka no teem weens woi diwi ar winnu kohpâ to naudu faleef; un tad pehz weens ohtram tahs lappas warr doht lassih.

Bet luhdsami, kad nu tahs lappas jums buhs rohka, tad neds faplehseet neds fasmehrejeet tahs, bet glabbajeet winnas labbi tihras, ka juhs arri kahdâ zittâ laifâ tahs atfal warreet lassih. Un kad tas gads buhs pagallam, tad juhs wehl weenu dubbultu lappu dabbutseet flah, fur juhs tahs zittas wissas warreet list eekschâ, un kad juhs tad wissas kohpâ fashuhseet, tad tahs wehl juhsu behrnu-behrneem warr buht par paleefamu mantu.

Dsihwojeet wesseli!

Rihgâ, Novembermehnesi 1831.

Herrmann Trey,

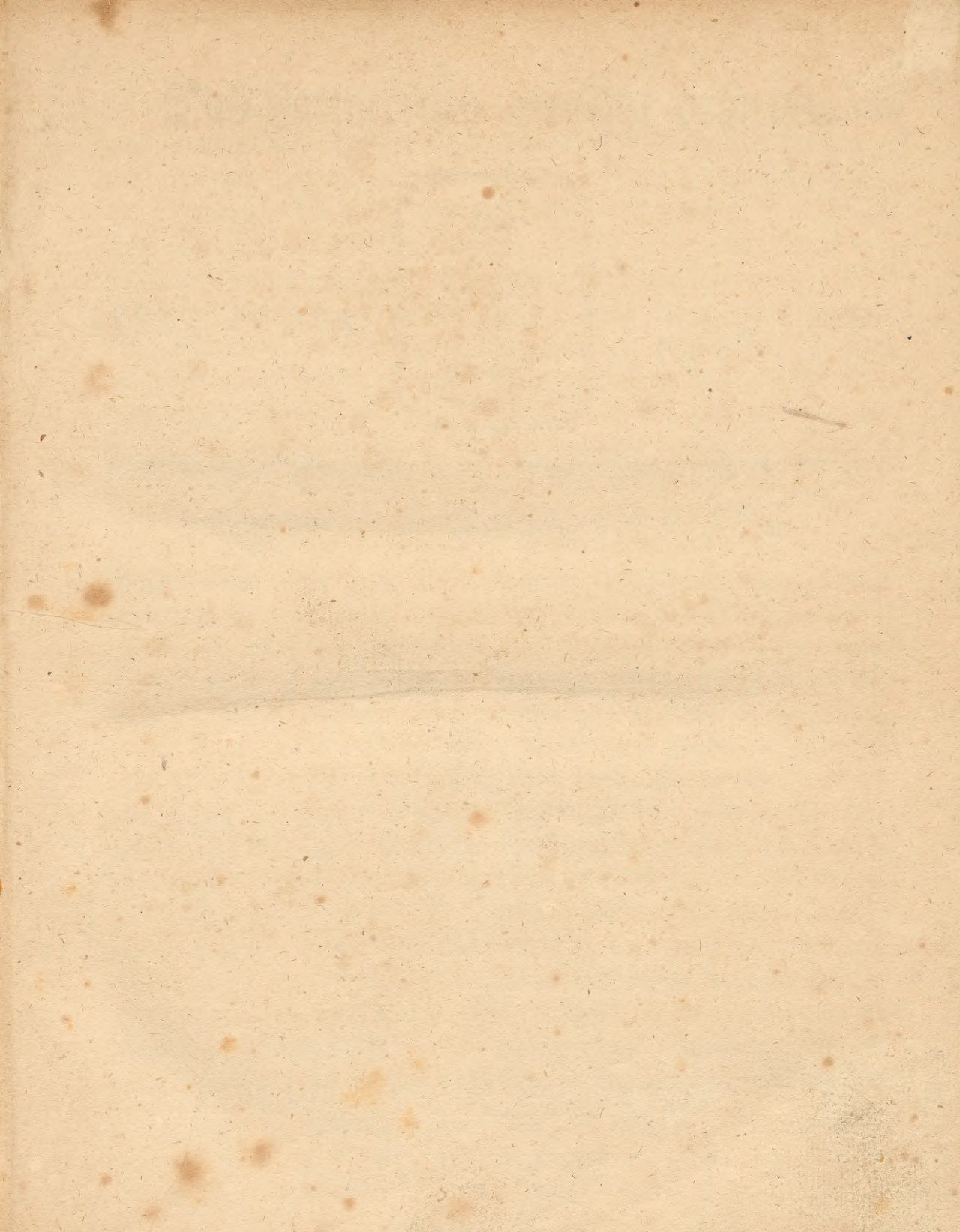
Wezzakajs mahzitajs pee Jahnabasnigas.

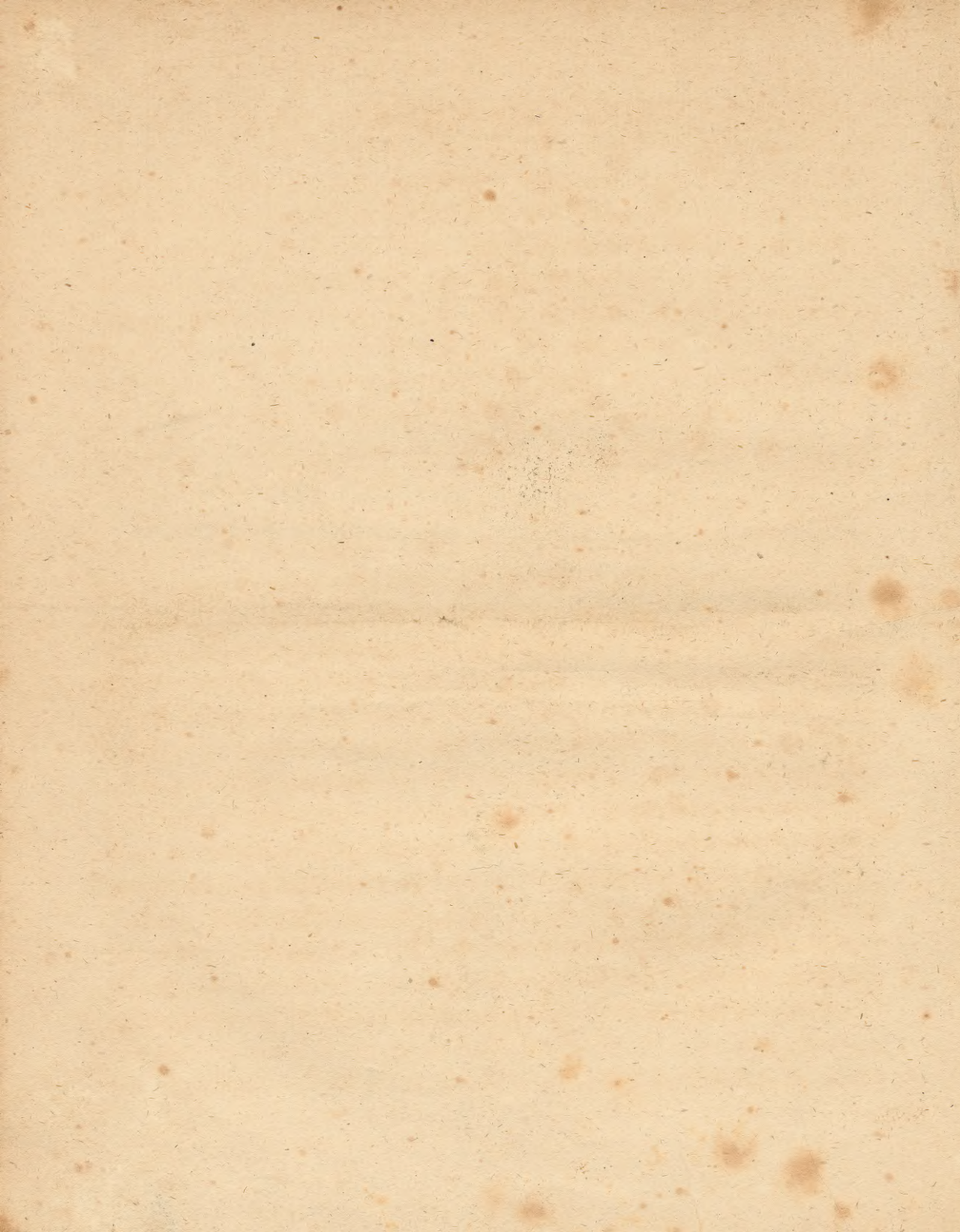

Šho sinu brihw drikkht.

Rihgâ, 6tâ Nowembermehnescha deenâ 1831mâ gaddâ.

C. C. Napiersky,
drikkjamu grahmatu pahrluhkotajs.

Tas Latweeschu lauschu draugs.

L. V. B.
In. 85/32.

1832. 1ma Janw.

1ma Sappa.
LITHUJAS BIBLIOTEKĀ VALSIS

- Wiffadu Deewa fwehtibu un laimi us to jaunu gaddu!

Pascha pirmā gadda deenā tad nu tas Latweeschu lauschu draugs fahf fawu zellu staigah, lohti preezadamees, fa winsch jau taggad daschu simtu zilweku Kursemmē un Widsemmē sinn, fas ar labbu prahtu winnu usnemis fawās mahjās un tahs dahmaninas ne smahdehs, fo winsch awā fullē teem atnessihs. Bet piems winsch schodeen fawās mantas iskreauj, winnam wehl irr ja-stahsta, fas winnam pascham wezza gadda gallā irr notizzis, fahdas behdas un fahdi preeki winnam schi zella dehl usnahfufchi. — Papreefch klauseet tahs behdas! — Kad winsch wehl mahjās to leelu zellu pahrdohmaja, fo winsch ar to jaunu gaddu grib: beja usnemt, raug! tad leela melna wahrna lohgam garram sfrehje, brehfdama brehze un fehrze, itt fa gribbeja fazziht: "Ko tu tif ilgi dohma un dohma! Paleez' jel labbaki mahjās; taws zelsch un darbs tew par labbu un laimi ne isdohsees: gruhtibas un behdas ween tew gaida." Dasch zits zilweks turflaht gan buhtu dohmajis: "tas jau teescham ne buhs welti, fa tahda leela wahrna garram sfreij. Waijaga pamest to darbu, waijaga palift mahjās." Tomehr tas Latweeschu lauschu draugs;

fas nu jau fenn bija apnehmēes Latweefcheem par draugu buht un teem par labbu kufstetees un puhletees, tas nedf iſtruhzinajahs nedf bailojahs, apdohmādams, fa katram prahtigam zilwekam pee teem darbeem, fo gribb ſtrahdaht, wiſs ne buhs klauſinaht, woi ſihle dſeed, woi uhpiſ kleeđs, un pee teem zelleem, fo gribb ſtaigaht, wiſs ne buhs gluhneht, woi wezza bahba, woi ſakkis pahre zellu ſfrei, bet us to tikween buhs dohmaht, woi darbs un zelfch teefcham Deewam patihk. Kleeđs tad nu leela wahrna, zif fleegdama! Latweefcheem tu to draugu ne nobaidiſi. — Kahds zilweks gan behdafees pahre wahrnu fleegſchanu un kureſch ne ſinn, fa tahs jau tahdi putni irr, kam ſeemas laiks wiſſlabbaki gan patihk un fas taf faunahs ſawu zeetu leddusſirdi laudim rahdiht. Tapehz tahs arri katra ſneega kuppeni tiſſchi uſmekle, ſeſſchahs wirſu un nofleedsahs: „falſt! falſt!“ lai wiſſi tizz, fa arri winnas ilgojahs pehz jaukas waſſaras. Kaut nu gan ta daſchreiſ iſſkattahs, itt fa winnas no mihleſtibas laudim waſſaru atſauz, tomehre ſeema ween wianahm paſchahm irr ihſten mihlſch laizinh, jo tad zitti putni naw mahjas, fas wianahm to maiſi warretu nofnahbt, un luh! — Kad puffrihtenis puhſch un zitti putnini tif taiſahs atnahkt, tad wahrniras bailigi kleeđs, bet arri tuhliht jau aiſſfrei wehja. — Echahs leetas juhſu draugam gan ihſten wairaf bija par ſmeeklu, ne fa par behdu, bet ta noſkumſchana arri ne kawejahs winnam uſnahkt. Jo pehz trim deenahm winſch dabbuja ſinnaht, fa diwi ſainneeki winnam eſſoht par prettineekeem, un fa abbi ar ſaweem raddeem kohpa eſſoht norunnajuſchi, tahs jaunahs awihſes pawiffam noſmahdeht. Pirmahs, fo ſauz: Gudrina Anſi, bija ſazzijis: „atkal jaunahs leetas! Pehz kam mums wehl wairaf grahmatu wajaga? Ko mums tahs wiſſas ware palihdſeht? Ko palihds ſinnaht, fas zittas ſemmēs noteef, kahdi lohpi un ſwehri tur dſihwo un woi tur tee laudis iſſkattahs melni woi balti? Tapat arri wiſſas mahzibas pahre ſauli un ſwaigsnehm, pahre putneem un tſchuhſſahm zaur zaurim buhs welti, jo tahdas leetas mehſ paſchi iſ-

deen warram redseht un fenn jau passihstam. Ja mehs tif sawu roh; fu-darbu prohtam strahdaht, tad mums gudribas jau deewsgan." — Ohtrais prettineeks, fo sawz: Plihtneeka Jurri un fas jau arween katru rubli gauſchi noschehlo, fo winsch frohdſineekam ne warr doht nopelniht, tas atkal tà bija teizis: „Preeksch mums nabbageem lauti-neem, kam jau tif dauds maffaschanas un dohschanas irr usliktas, weens sudraba rublis par gaddu naw masa leeta; tas irr wairaf, ne fa trihs graschi pa katru neddelu. Labbaki es pee saweem gruhteem darbeem ifneddel wehl weenu glahsi brandwihna wairaf padferschu, tad preeks man naw ja mefle eefsch grahmatahm."

Scho abbu fainneeku wahrdi juhſu draugam bija itt fa nasis firbt, winsch nopuhtahs un lohti behdajahs, jo winnam bija bail, fa tahdas paschas dohmas ne wehl wairaf laudim mestohs prahta un fa tad winnam ar sawahm lappahm klahtohs, fa meschakohkam, kam wifs flapjums truhfst. Tapehz winsch scheem abbeem saweem prettineekeem zaur scho grahmatinu mihligi peesawz: „Atmetteet jel, juhs un juhſu brahli, sawu nelabbu prahtu un ne nosmahdeet wifs mannas lappiras. Dohdeet man tif sinnu, fura weeta juhs Widsemme woi Kursemme dsihwojeet, tad es labbpraht jums abbeem bes wiffas maffas tahs awihses suhtischi, un no leela preeka, fa arri juhs paschi un juhſu behrni tahs lassheet, pats wesselu sudraba rubli jums dohschu par dahwanu."

(Ohtra lappà tas draugs sawus preekus jums istahstih.)

J a u n a s i n n a.

No Rihges. (Dezember-mehnescha eefahkumà.) Jau preeksch 13. mehnescheem, kad ta gruhta seherga Kreemu-semme jau bija zehlu-sees, tee dumpineeki Pohlusemme un Leischos wehl ne bija uswarreti un tapehz mas saldatu warreja buht Rihgà, tad wiffuzeenigs un scheliges Reifers muhsir pilssehtas birgereem, teem kohpmanneem un ammatneeku-meistereem bija pawehlejis, lai winni paschi sawa pilssehta tohs saldatu darbus usnemmi un deenas un naktis wakti turr, tapatt pee

pilssehtas wahrteem un us walli, fa pee teefas nammeem un zitteem Krohna nammeem. Winni ar leelu preeku schohs darbus usnehmuschi, wissu zauru gaddu, seema un waffara, af! arri tanni laika, kad ta ahtra mirschana winnu paschu pilssehta bija, neapnikfuschi wakri turreja, sawam mihlam walbineefam paklausigi kalpodami. — Pagahjuschu August-mehnest Keisers no Pehterburges leelu fillu farrohgu scheem birgereem par gohdu, kas saldatu weeta bija, atsuhtija. Us scho farrohgu ar selta raksteem bija usrakstihts: Keisers Nikolai Nihges birgereem to dahwina par winnu labbu prahtu un winnu ustizzamu kalposchanu. — Taggad Keisers winnus atkal pawissam irr atloidis no saldatu darbeem un ar schehligeem wahrdeem wehl irr lizzis winneem rakstiht pateizibu.

Ikweens semneefs, kam patihf pa wissu gaddu ikneddel schahs lappirinas dabbuht, tam gan tif pee sawu mahzitaju buhs eet un luhgt, lai irr tahds schehligs, us Nihgu paschu raksta un par to gahda, fa arri winsch par weenu paschu sudraba-rubli tahs dabbu.

Siina, zif naudas 28a Dezember-mehn. deena 1831 eefsch Nihges bija ja-maksa par daschahm prezzehn.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rub.	Kp.		Rub.	Kp.
Par 1. puhru rudsu bija ja-maksa	1	20	Par 1. pohdu wassku bija ja-maksa	4	—
— meeschu = = =	1	—	— tabaka = = =	—	70
— fweeschu = = =	2	—	— sweesta = = =	2	25
— ausu = = =	—	70	— dselses = = =	—	60
— sirnu = = =	1	25	— fultatu linnu = =	2	—
— rudsu = miltu = =	1	60	— kannepu = = =	1	—
— fweeschu = miltu =	2	50	— teefas appinu = =	2	25
— meeschu = putraimu =	1	50			
— eefala = = = =	—	95	Weenu sudraba rubli warreja		
Par 1. muzzu silku, preechu muzza	4	75	dabbuht par 360 kapeikeem warra		
— wihlschou muzza	5	—	naudas, un par 5 rubleem, woi		
— fahls, farkanas =	6	25	papihru woi warra naudas, war-		
— linnu = sehklas = =	3	50	reja dabbuht 1 rubli un 35 ka-		
— kannepu = sehklas =	2	—	peikus sudraba naudas.		

Brishw drikkcht. No juhremallas-gubernementu augstas waldischanas pusses:
C. E. Napier sky.